

6. søndag efter påske

Prædiken i Gratiakirken 20. maj 2012 ved pastor Sigmund Hjorthaug

Evangelium: Johannes 17, 20-26

Ikke for dem alene beder jeg, men også for dem, som ved deres ord tror på mig, at de alle må være ét, ligesom du, fader, i mig og jeg i dig, at de også må være i os, for at verden skal tro, at du har udsendt mig. Den herlighed, du har givet mig, har jeg givet dem, for at de skal være ét, ligesom vi er ét, jeg i dem og du i mig, for at de fuldt ud skal blive ét, for at verden skal forstå, at du har udsendt mig og har elsket dem, som du har elsket mig.

Fader, jeg vil, at hvor jeg er, skal også de, som du har givet mig, være hos mig, for at de skal se min herlighed, som du har givet mig, for du har elsket mig, før verden blev grundlagt. Retfærdige fader, verden har ikke kendt dig, men jeg har kendt dig, og de har erkendt, at du har udsendt mig; og jeg har gjort dit navn kendt for dem og vil gøre det kendt, for at den kærlighed, du har elsket mig med, skal være i dem, og jeg i dem."

Prekenteksten i dag er fra den bønn som kalles Jesu yppersteprestelig bønn. Dette navn har bønnen fått fordi Jesus ba den like før han skulle lide og dø for oss. I Det gamle testamente ba ypperstepresten en bønn like før han skulle gå inn i det aller helligste og ofre for folkets synder. Jesus skulle nå som vår yppersteprest og stedfortreder gå inn i helligdommen og ofre seg selv for våre synder. Og så ber han denne bønn, som derfor er kalt Jesu yppersteprestelige bønn.

I denne bønn ber Jesus først for seg selv: Han sier: *Fader, timen er kommet, herliggør din Søn for at din Søn skal herliggøre deg.* Dernest ber han for sine apostler, at Faderen må bevare dem fra det onde, og at de må holde fast ved hans ord. I siste del av bønnen ber han for alle dem som *ved deres ord tror på mig.* Dermed ber han også for oss –som lever i dag, og er kommet til tro på ham gjennom apostlenes ord.

1. Tro ved apostlenes ord

Jesu sier: *Jeg ber for dem, som ved deres ord tror på mig.* Med dette siges det tydelig hvordan et menneske kommer til tro. Vi kommer til tro på Jesus ved apostlenes ord. Vi blir ikke kristne ved at bestemme oss for at blive det. Det er ikke på samme måte som man bestemmer seg for at tilhøre et politisk parti. Sånn foregår det ikke i Guds rike. Man bestemmer seg ikke inn i Guds rike, man fødes inn i det. Man beslutter seg ikke inn i Guds rike.

At du og jeg kommer inn i Guds rike, blir Guds barn, blir kristne, det er helt og holdent Guds verk alene. Vi hjelper ikke til. Vi kommer til tro ved apostlenes ord. Ved Ordet og Ånden virker Gud tro i oss. Det samme gjør han med de små børn som døpes i Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn. De fødes inn i Guds rike ved dåpen og troen.

Paulus sier i Rom 10: *Hvordan kan man påkalde ham som de ikke har kommet til tro på? Og hvordan skal de tro på ham, som de ikke har hørt om? Hvordan skal de høre uden at nogen prædiker? Og hvordan skal nogen prædike, uden at være udsendt? Så kommer da troen av det der høres, og det der høres kommer i kraft af Kristi ord.*

Troen er en forunderlig ting. Denne tro er det desverre ikke alle som har. Med tanke på de mange som forkaster den kristne tro, som forakter troen, og som følger denne verdens tankegang og fornuft, så tenker jeg ofte på et ord hvor der står: *Troen er ikke alles sak* (2. Thess 3,2 no overs) Men når der er nogen som tror, så er det et under, der har skjedd. Det største under som kan tenkes. For du kommer ikke til tro på noen annen måte enn ved at Gud selv *skaber* troen i deg, og han gjør det gjennom nådens midler, Ord og sakrament. Ordet du hører forkynt og de ”synlige ord”, dåp og

nattverd som du kan se, merke, og smake. Du kan ta del i alle disse ting, du kan høre forkynnelsen, du kan delta i nattverden, men *troen* på det du hører og mottar er Guds verk alene.

Vi kommer til tro gjennom nådens midler, og troen er en gave fra Gud, det er ikke noe vi presterer av oss selv. *Av nåde er Ifrelst, ved tro, og det skyldes ikke jer selv. Gaven er Guds* (Ef 2,8). Troen er en Guds gave. De som er kommet til tro på Jesus, det er dem som Faderen har *givet ham*, sier Jesus også senere i vår tekst (v 24). De som ved Guds verk, gjennom nådens midler er kommet til tro, de er sånne som Faderen har gitt til Sønnen.

Jesus sier det samme i Johs 6: *Alle som faderen giver meg, kommer til meg. Ingen kan komme til meg, hvis ikke Faderen, drager ham.* Det er ingen annen årsak til at mennesker kommer til tro, enn dette at de blir *ført til Kristus* av Faderen ved Den Hellige Ånd gjennom Ordet. Derfor er det så viktig at vi *hører* Ordet. *Hør så skal jeres sjel leve* (Esajas 55,3). *Troen kommer af det der høres, og det der høres kommer i kraft af Kristi ord* (Rom 10,17)

2. At de alle må være ét

Jesus sier i dag at han ber for dem som er kommet til tro ved apostlenes ord, at de alle må være ét. Der Gud skaber troen vokser det også frem et fellesskab, en menighed, som samles om troens ord. Gud har ingen ”enekristne”. Der hvor mennesker kommer til tro, der vokser det også frem et *fellesskab*. Hvis man tenker som så: Jeg vil være en kristen, men jeg bryr meg ikke fellesskabet, så er dette en fremmed tanke for Det nye testamentet.

Det står om de første kristne: *De holdt trofast sammen om felleskabet, ved brødets brytelse og ved bønnene.*

Jesus ber om vi alle må være ét. Det er en *dyp åndelig enhed* Guds børn har med hinanden og med den treenige Gud. Alle som ved evangeliet har kommet til tro på Kristus, står i det inderligste fellesskap med hinanden. De er et legeme, der Kristus er hovedet. De har alle én *Herre, én tro, én dåp, én Gud og Far* (Ef 4,6).

Denne enhet mellom de kristne er det imidlertid ikke lett å få øye på i dag. Kristenheten er splittet i ulike kirker og samfunn. Hvorfor er det sånn? Et viktig svar er: Splittelsen skyldes dem som taler imot Guds ord (Rom 16,17). Det er ikke dem som vil ta vare på Guds ord som er årsak til splittelse i kristenheten. Det er dem som taler *imot* Guds ord. Bibelen formaner oss til at *forbli i Kristi ord*, at vi skal holde oss til den sunne lære, ikke vike av fra det Gud sier i sitt ord.

Gud vil ikke at vi skal tolerere dem som lærer annerledes enn Gud ord. Der er klare ord om hva menigheten skal gjøre hvis der lærer noe som er imot Guds ord. Ubibelsk lære får ikke forekomme i Guds menighet. Hvis et kirkesamfunn tolererer vrang lære, og ikke vil gjøre noe med det, så har det hendt i kirkens historie, at man må forlate en sådan kirke og stifte en ny. Da blir som regel dette nye kirkesamfunn anklaget for at splitte kirken, men egentlig er det motsatt. Det er den kirke som tillater falsk lære som splitter kirken. Det er den lære som er imot Guds ord, som splitter kirken.

Når Jesus ber om at kirken må være ett, så gjelder det også den ytre enhet. Men en ytre enhet kan aldri skje på bekostning av Guds ord! Derfor er det kirkens oppgave at forkynne og undervise i alt Guds ord. *Gi akt på deg selv og leren, så skal du frelse både deg selv og dem som hører deg* (1.Tim 4,16).

3. Kristus som forbeder

I dagens tekst hører vi at Kristus ber for oss. Det er godt at have forbedere. Skriften oppfordrer oss til at be for hinanden. Men der er en forbeder som står over alle forbedere. Det er Kristus.

På Kristi Himmelfartsdag feiret vi at han for opp til himmelen, etter at han hadde fullført sitt frelses verk. Hva gjør han i dag? Han er ved Faderens høyre hånd, der han *alltid lever for at gå i forbønn for oss* (Heb 7,25).

Først og fremst går han i forbønn for oss innfor Faderen og minner ham om sitt forsoningsverk. Han står der med sine naglemerkede hender og sin gjennomborede side som vår stedfortreder. Og han minner Faderen om at den straff som du og jeg, og alle i hele verden hadde fortjent, den har *Han* tatt på seg. Så nå er du og jeg fri, og skal ikke dømmes pga av vår synd. Vi får være under Guds nåde og velbehag for Jesu skyld.

Jesus er ved Faderens høyre hånd som vår forbeder. Som vi foreldre ber for våre barn, eller for venner venner, at de må bevares i troen, sånn ber Jesus også for oss. Den samme omsorg han viste for sine da han var her på jord, samme omsorg viser han for sine i dag.

Han sa til Peter: *Jeg bad for dig, for at din tro ikke skal svigte* (Luk 22,32). Han ber for deg i dag, at din tro ikke skal svigte, men forbli hos ham, og følge ham og hans ord.

4. Jesus vil ha sine hos seg

Jesus sier i vers 14: *Fader, jeg vil, at hvor jeg er, skal også de, som du har givet mig, være hos mig, for at de skal se min herlighet, som du har givet mig, for du har elsket mig, før verden blev grundlagt.*

I den siste hårde kamp i Getsemene ønsket Jesus at have sine hos seg. Flere gange gikk han hen til sine disiple, men de hadde sovnet, og han sled seg fra dem og var igjen alene. Han måtte kjempe den hårde kamp alene. Det hørte til hans stedfortredende gjerning. Derfor ba han: *Ske ikke min vilje, men din.*

Men her i den yppersteprestelige bønn sier han – med frimodighet: *Jeg vil!* Det er hans *rett* at få have alle sine troende barn hos seg. Han ser med dette frem til fullendelsen av sitt forløsningsverk og til den herlighet som ventet ham i den evige salighet. Og der vil han have alle sine troende barn hos seg. *Fader jeg vil at hvor jeg er, der skal også de, som du har givet mig, være hos mig*

Det er hans rett, det er hans lønn, for all hans møje, det er fruktene av hans verk.

Vi leser i Esajas 53: *Det var Herrens vilje at knuse ham med sygdom. Når hans liv er bragt som skyldoffer, ser han afkom og får et langt liv. ... Min tjener bringer retfærdighed til de mange, og han bærer på deres synder. Derfor giver jeg ham del med de store, med de mægtige deler han bytte.*

Hva er Kristi *del* og hans *bytte*, hva er hans *løn*? Det er alle oss som tror på Ham. *Det* er hans lønn, Det er hans glede og lyst og få ha alle dem hos seg som han har vunnet med sitt blod.

Må han få bevare oss i troen inntil enden, så hans glede kan bli fullkommen. At han kan få gledes over frukterne af sin gjerning. At vi som hans troende barn får være hos ham i all evighet.

Fader, jeg vil, at hvor jeg er, skal også de, som du har givet mig, være hos mig, for at de skal se min herlighet, som du har givet mig, for du har elsket mig, før verden blev grundlagt.

Amen.